

Editorial

Primul număr al *Noii Reviste de Drepturile Omului* pe anul 2023 publică un studiu al lui Gergely Dezideriu care are de ce să atragă prin subiect atenția unui cercetător al discriminării: cel a sinergiilor, suprapunerilor și delimitărilor între abordările recente ale Curții Europene a Drepturilor Omului și ale Curții de Justiție a Uniunii Europene cu privire la criteriile și la formele de discriminare. Autorul concluzionează că jurisprudența CEDO din anii 2022 și începutul anului 2023 indică o tendință în creștere de raportare a judecătorilor de la Strasbourg la dreptul Uniunii Europene și la cauzele judecate de Curtea de Justiție. Printre altele, Curtea Europeană a reconfirmat faptul ca indiferent dacă o cauză este analizată pe terenul discriminării directe, ori pe cel al discriminării indirecte, o diferență de tratament bazată pe un criteriu interzis va fi considerată discriminatorie dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă în raport cu definiția discriminării directe din Directivele UE anti-discriminare.

A doua lucrare din secțiunea de Studii privește o încălcare flagrantă a libertății de asociere în cazul organizației „15 Decembrie - Zi a Solidarității române-maghiare”. Personalitatea juridică nu a fost obținută nici la 15 luni de la deschiderea procedurilor. Întrucât numele asociației include cuvântul „român”, este necesară obținerea acordului Secretariatului General al Guvernului asupra folosirii titlului. După ce SGG a tergiversat și a amânat o decizie timp de peste un an, la data de 9 februarie 2023, Secretariatul a hotărât să refuze cererea asociației. Acest comportament încalcă și litera, și spiritul legislației. El constituie în particular un act de discriminare ale cărui natură, argumentare și analiză sunt interesante de studiat. Asociația a trimis o petiție la Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a stabili natura discriminatorie a comportamentului SGG. În momentul apariției acestui număr al revistei au fost depășite etapa răspunsurilor la întrebările Colegiului CNCD și etapa audierilor. Asociația a fost anunțată telefonic că o hotărâre va fi luată de Colegiul CNCD spre sfârșitul anului 2023.

Documentele relevante pentru cazul flagrant de încălcare a libertății de asociere de către SGG sunt reproduse, toate, în secțiunea DOCUMENTAR. Revista i-a acordat un spațiu atât de amplu întrucât sabotarea de către SGG a unui drept fundamental cheie pentru funcționarea democratică a statului a avut un asemenea grad de arbitraritate, de sfidare a legilor, de rea credință, încât devine de prim interes public. În paralel cu acțiunea juridică, fondatorii au cerut Primului Ministru demiterea lui Marin Neacșu, Secretarul General al Guvernului, iar liderilor PSD, PNL și UDMR, să ia poziție față de cele întâmplate.

Și în acest număr, *NRDO* se consideră datoare să pună la dispoziția cititorului informații și analize asupra acestei „tragedii a drepturilor omului”, care este războiul din Ucraina. Revista reia lunga cauză *Ucraina c. Rusiei (re Crimeea)*, cu episodul trei. Considerăm

Hotărârea Marii Camere a CEDO din decembrie 2020 o referință indispensabilă pentru urmărirea consecințelor în materia drepturilor omului și a dreptului internațional pe care le-a avut invadarea Ucrainei de către Rusia.

Pentru rubrica Sinteze am prezentat pe scurt, din aceleași motive, mai multe decizii ale CEDO perioada ianuarie - martie 2023 (inclusiv) în cauze inițiate împotriva Federației Ruse. Din luna septembrie 2022, Rusia nu mai este parte a Consiliului European. Însă, în câteva decizii ale sale, Curtea a reafirmat competența de a se ocupa de cauzele referitoare la acte sau la omisiuni ale statului rus care au avut loc înainte de 16 septembrie 2022. Curtea desemnează de fiecare dată un judecător ad-hoc, dintre judecătorii în ședință, care să examineze cauzele înaintate, în locul fostului magistrat rus.

În excursul nostru prin cauzele împotriva Rusiei ne-am oprit la un număr de decizii compatibil cu spațiul pe care-l poate acorda revista: *Fedotova and Others v. Russia* (17 ianuarie 2023), *Kutayev v. Russia* (24 ianuarie 2023), *Svetova and Others v. Russia* (24 ianuarie 2023), *Kreyndlin and Others v. Russia* (31 ianuarie 2023), *B. v. Russia* (7 februarie 2023), *Kogan and Others v. Russia* (7 martie 2023), *Mamasakhlisi and Others v. Georgia and Russia* (7 martie 2023).

La data de 20 aprilie 2023, urmează să fie luată o hotărâre asupra admisibilității în cauza interstatală, *Georgia v. Russia* (IV), la o cerere depusă de Guvernul Georgiei pe 22 august 2018. Cauza se referă la presupusa deteriorare a situației drepturilor omului de-a lungul frontierei liniilor de hotar între teritoriul controlat de Georgia, de o parte, și Abhazia și Osetia de Sud, de cealaltă parte. Cauza are o miză evidentă.

Există astăzi circa 16.700 de plângeri împotriva Rusiei, care așteaptă verdictul CEDO. Dintre cauzele recente asupra cărora Curtea de la Strasbourg a adoptat o decizie și nu am mai avut spațiu să o prezentăm, semnalăm cauza *Ossewaarde v. Russia*, judecată la 7 martie 2023. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că noua legislație care restricționează munca misionară în Rusia a încălcat Convenția europeană. Este o decizie de mult așteptată, căci reprimarea minorităților religioase din Rusia și a co-religionarilor străini care stabilesc legături cu primele a atins un nivel de neimaginat într-un stat care, la momentul faptelor, era membru al Consiliului European.

Amintim, în acest context, prețioasa activitate de documentare a încălcării vieții religioase (și) din Rusia a organizației Human Rights Without Frontiers. Baza de date a organizației, cu cazuri documentate privind prizonierii pe motiv de religie și credință, din întreaga lume (vezi <https://hrwf.eu/prisoners-database/>), indică faptul că în Rusia există 135 de deținuți (și încă 12 în Crimeea) condamnați pentru exercitarea, de către ei, a libertății religioase. Într-o ierarhie nedemnă, între 20 de state „cu probleme”, Rusia ocupă locul doi: în urma Chinei (2665 prizonieri, dintre ei, 2102 practicanți Falun Gong) care conduce detașat, și înaintea Coreei de Nord (90), Uzbekistan (73), Iran (66) și Pakistan (60).

Organizația Human Rights Without Frontiers elaborează statistici, rapoarte tematice și le adaugă investigații scurte, semnificative pentru înțelegerea sinergiilor globale care

întăresc determinarea adversarilor drepturilor omului în lume. Pentru a da un conținut aprecierilor anterioare, reproducem un pasaj din articolul ”RUSSIA: FECRIS, Russia, Patriarch Kirill of Moscow and the War on Ukraine” (RUSIA: FECRIS, Rusia, Patriarhul Kiril al Moscovei și Războiul împotriva Ucrainei - <https://hrwf.eu/russia-fecris-russia-patriarch-kirill-of-moscow-and-the-war-on-ukraine/>), publicat pe 8 iunie 2022, deci la mai puțin de trei luni de la invadarea Ucrainei:

„De ani de zile, FECRIS (Federația Europeană a Centrelor de Cercetare și Informare asupra Sectelor și Cultelor) [...], a fost denunțată în mod repetat pentru relațiile sale strânse și periculoase cu ramuri extremiste și actori ai Bisericii Ortodoxe Ruse conduse de controversatul patriarh Kirill, care [...] sprijină pe deplin războiul lui Putin împotriva Ucrainei. FECRIS a numărat printre membrii și corespondenții săi un număr mare de asociații rusești [...]. Multe dintre ele, organizații misionare ortodoxe și grupuri care se opun persoanelor LGBT și căsătoriilor între persoane de același sex, erau conduse direct de Biserica Ortodoxă Rusă”.

Citind aceste explicații scrise sub egida Human Rights Without Frontiers, considerăm că organizația condusă de Willy Fautré și *Noua Revistă de Drepturile Omului* fac parte din aceeași „familie de ethos”, a celor care promovează reconcilierea dintre principiul demnității și principiul libertății umane, știind nu doar că reconcilierea celor două valori este posibilă, ci și că se susțin reciproc

NRDO